

Vergaderjaar 1983–1984

17 041

Technische herziening van de Successiewet 1956

E

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE

Aan de Koningin

's-Gravenhage, 22 december 1983

Bij Kabinetsmissive van 4 oktober 1983, no. 38, heeft Uwe Majesteit, op voordracht van de Staatssecretaris van Financiën, bij de Raad van State ter overweging aanhangig gemaakt een Tweede nota van wijziging en de nota naar aanleiding van het eindverslag op het ontwerp van wet, houdende technische herziening van de Successiewet 1956 (van wetsontwerp 17 041).

1. De huidige regeling voor de bepaling van de waarde van de eigen woning voor de berekening van het recht van successie berust, zoals in de toelichting op de onderhavige nota van wijziging wordt opgemerkt, op een in 1966 en in 1969 gepubliceerde toezegging. Deze toezegging houdt in dat een soepele waardering wordt toegepast ingeval naaste familieleden, die met de erflater een gezin vormden, het door hen bewoonde huis erven en redelijkerwijs kan worden aangemen dat de bewoning door hen zal worden voortgezet. De Raad van State acht het wenselijk dat in de toelichting duidelijker wordt aangegeven in hoeverre de voorgestelde forfaitaire regeling, wat betreft het begrip eigen woning en de kring van de belanghebbende verkrijgers, een verruiming en in hoeverre zij een beperking betekent in vergelijking tot de huidige regeling, zoals deze in de jurisprudentie nader inhoud heeft gekregen.

2. De staatssecretaris van Financiën merkt in de toelichting op dat hij het voornemen heeft om de belastingdienst voor te schrijven met ingang van het eerste belastingjaar na de inwerkingtreding van het wetsontwerp ook voor de vermogensbelasting ter bepaling van de waarde van het recht van vruchtgebruik van een eigen woning deze woning in aanmerking te nemen voor 60 percent van de waarde in vrij opleverbare staat. De bewindsman stelt de uitvoering van dit voornemen afhankelijk van de instemming van de Staten-Generaal met zijn visie omtrent de waardering voor de vermogensbelasting van de eigen woning die aan een recht van vruchtgebruik is onderworpen. Hij is overigens van mening dat bedoeld voorschrift kan worden gefundeerd op de wettekst van de vermogensbelasting, zoals deze sedert 1 januari 1981 luidt. De bewindsman is derhalve kennelijk de mening toegedaan dat het om interpretatie van de wet gaat en niet om een wetstoepassing bij wijze van goedkeuring. Dit zo zijnde, kan de vraag worden gesteld waarom de bewindsman van plan is om de door hem voorgestane gedragslijn alleen voor de toekomst voor te schrijven en daaraan geen terugwerkende kracht tot 1 januari 1981 te verlenen.

3. In verband met de ten aanzien van de imputatieregeling voor pensioenrechten van echtgenoten voorgestelde wijziging wordt in de toelichting herhaaldelijk gewezen op de maatschappelijke zienswijze met betrekking tot de opbouw van de pensioenaanspraken. Ook bij de parlementaire behandeling van het wetsontwerp 16 016 tot wijziging van de Successiewet 1956 is een wijziging van de imputatieregeling in de geest als thans wordt voorgesteld, aan de orde gesteld. Daarbij werd echter door de toenmalige bewindslieden van financiën een ander standpunt ten aanzien van de maatschappelijke zienswijze ter zake ingenomen. Het is dan ook wenselijk dat in de toelichting nader wordt uiteengezet waaruit de daarin bedoelde maatschappelijke zienswijze is gebleken.

De Raad merkt met betrekking tot de derde volzin van het voorgestelde nieuwe derde lid van artikel 32 op dat daarin alleen een regeling is getroffen voor de aftrek van een latente inkomensbelastingsschuld, indien het gaat om de imputatie van het aan de langstlevende echtgenoot ten tijde van het overlijden van de andere echtgenoot toebehorende pensioen, dus het eigen pensioen van de verkrijger. Kennelijk wordt ervan uitgegaan dat in geval van imputatie van ten gevolge van het overlijden verkregen pensioenen de aftrek van

de latente inkomstenbelastingsschuld kan plaatsvinden op de voet van het bestaande artikel 20, vijfde en zesde lid. In de toelichting ware zulks nader te vermelden om aldus duidelijk te maken dat er geen twijfel over kan bestaan dat de aftrek van latente inkomstenbelastingsschulden ook geldt met betrekking tot van het recht van successie vrijgestelde verkrijgingen, zoals pensioenrechten.

In de toelichting ware voorts enige indicatie te geven omtrent het budgettaire resultaat van de voorgestelde nieuwe imputatieregeling, welke enerzijds een beperking en anderzijds een uitbreiding inhoudt ten opzichte van de bestaande regeling.

4. Tegen overlegging van het advies met betrekking tot de onderwerpelijke nota van wijziging aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal bestaan bij de Raad geen bedenkingen.

5. Voor enkele redactionele kanttekeningen moge het college verwijzen naar de bij het advies behorende bijlage.

De Raad van State kan er zich mede verenigen, dat de Tweede nota van wijziging en de nota naar aanleiding van het eindverslag worden ingediend bij de Tweede Kamer der Staten-Generaal, nadat aan het vorenstaande aandacht zal zijn geschonken.

De Vice-President
van de Raad van State,
W. Scholten

**Lijst van redactionele kanttekeningen,
behorende bij het advies no.
W06.83.0491/11.3.51 van de Raad van
State van 22 december 1983**

– In onderdeel IV van de nota ware aan te geven het onderdeel van het ontwerp van wet, waarin de daarin voorgestelde wijziging dient te worden opgenomen.

– Op bladzijde 1 van de toelichting ware in de plaats van «niet-verwant» te lezen: niet-bloedverwant.

– Aan artikel I van de Tweede nota van wijziging ware toe te voegen: In het tot negende lid vernummerde achtste lid wordt «zesde» vervangen door: zevende.